

Infosessie

Het nieuwe VLAREBO

KONINKLIJKE HOFBOUWMAATSCHAPPIJ

SINT-FIACRE

WEST-VLAAMSE BEROEPSVERENIGING
VOOR SIERTEELT EN GROENVoorziening

Timothy Geerts, Diensthoofd Grondwijzer vzw

09/03/2020

Inhoud

- ▶ Introductie Grondwijzer
- ▶ Krachtlijnen wetgeving
- ▶ De Vlaamse regelgeving
- ▶ De traceerbaarheidsprocedure
- ▶ Interpretatie van een bodemonderzoek: kwaliteit en hergebruiksmogelijkheden van uitgegraven bodem
- ▶ Bouwkundig bodemgebruik
- ▶ Stockage van teelaarde
- ▶ Exoten
- ▶ Toezicht en handhaving

Introductie Grondwijzer

Introductie Grondwijzer

- ▶ Erkende bodembeheerorganisatie, opgericht in 2004

- ▶ Een initiatief van:

- ▶ Doel: opvolging traceerbaarheidsprocedure grond
 - ▶ risico op verspreiding van bodemverontreiniging beheersen
 - ▶ bepalen hoe er met uitgegraven bodem moet omgegaan worden op de plaats van herkomst, tijdens het transport en op de afzetlocatie

Krachtlijnen wetgeving

**GROND
WIJZER**

ERKENDE
BODEMBEHEERORGANISATIE

1 Land, 3 Gewesten

- ▶ Vlaanderen:
 - ▶ Bodemdecreet & VLAREBO: nieuwe versie van start op 01/04/2019
- ▶ Brussel:
 - ▶ Ordonnantie bodem
 - ▶ BIM Code van Goede Praktijk inzake gebruik van aanvulgronden en ophogingen
- ▶ Wallonië:
 - ▶ Nieuw Bodemdecreet van start sinds 1 januari 2019
 - ▶ Grondverzetregeling van start op 1 mei 2020
- ▶ Opgelet met transport tussen verschillende gewesten!

De Vlaamse regelgeving

**GROND
WIJZER**

ERKENDE
BODEMBEHEERORGANISATIE

Grondverzetregeling

- ▶ Start?
 - ▶ 1 april 2004
- ▶ Waar terug te vinden?
 - ▶ Hoofdstuk XIII van het Bodemdecreet & VLAREBO
- ▶ Nieuwste versie?
 - ▶ In voege sinds 1 april 2019

Grondverzettsregeling : doel

- ▶ Beheersen van de verspreiding van bodemverontreiniging
- ▶ Bescherming tegen risico 's
 - ▶ Humaan - en ecotoxologisch
- ▶ Bescherming grondwater
 - ▶ Uitloogbaarheid
- ▶ Juridische bescherming actoren grondverzet
 - ▶ Procedure met vastlegging plichten

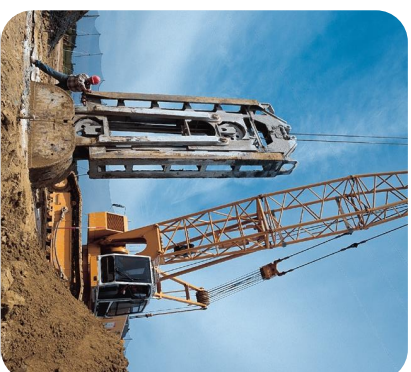

**GROND
WIJZER**

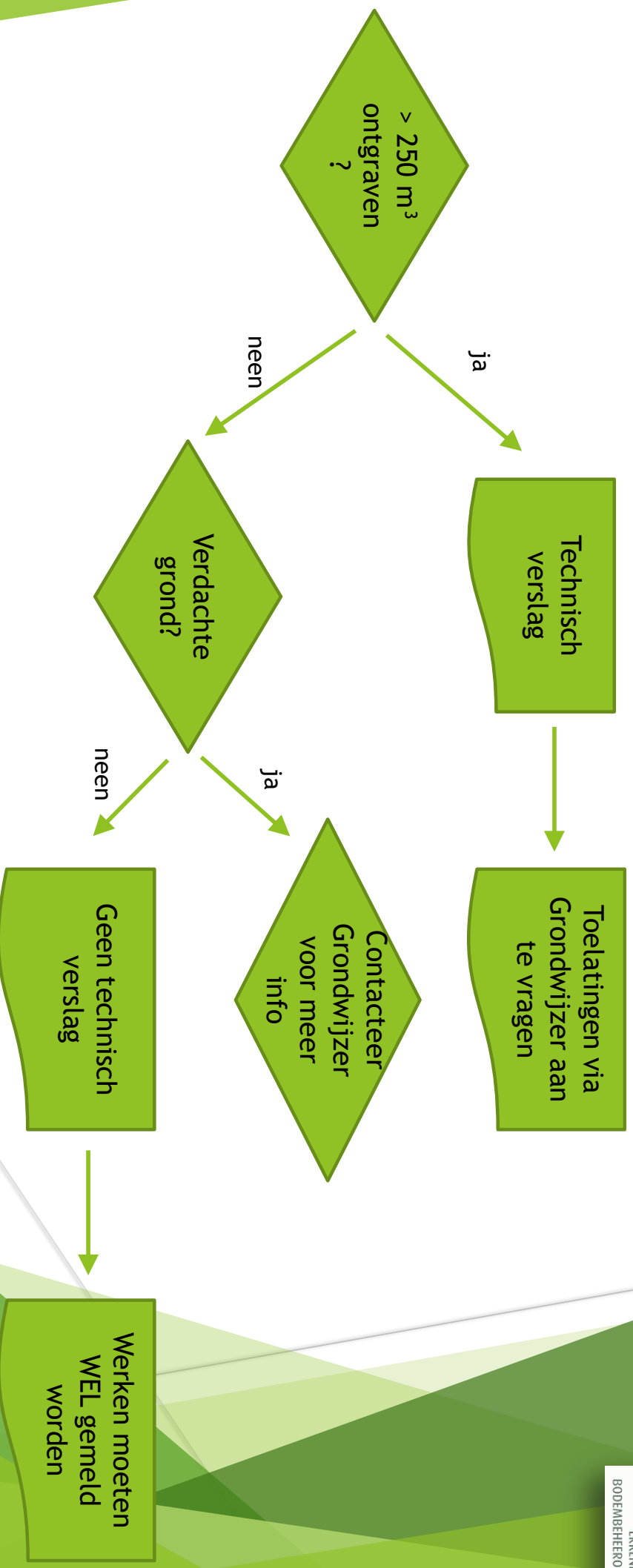
ERKENDE
BODEMBEHEERORGANISATIE

Nieuw VLAREBO : Voor welke stromen?

- ▶ Oorspronkelijk voor BODEM
- ▶ Sinds 01/04/2019: voor BODEMMATERIALIEN
 - ▶ uitgegraven bodem
 - ▶ bagger- en ruimingsspecie
 - ▶ bentoniet/grondmengsels
 - ▶ grondbrij
- ▶ Niet voor puin, groevezand, ...

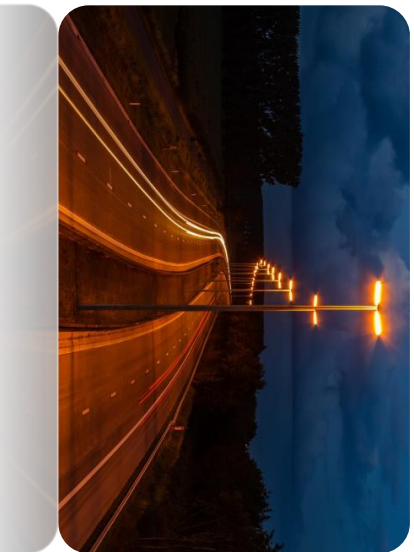
Bodemonderzoek nodig of niet?

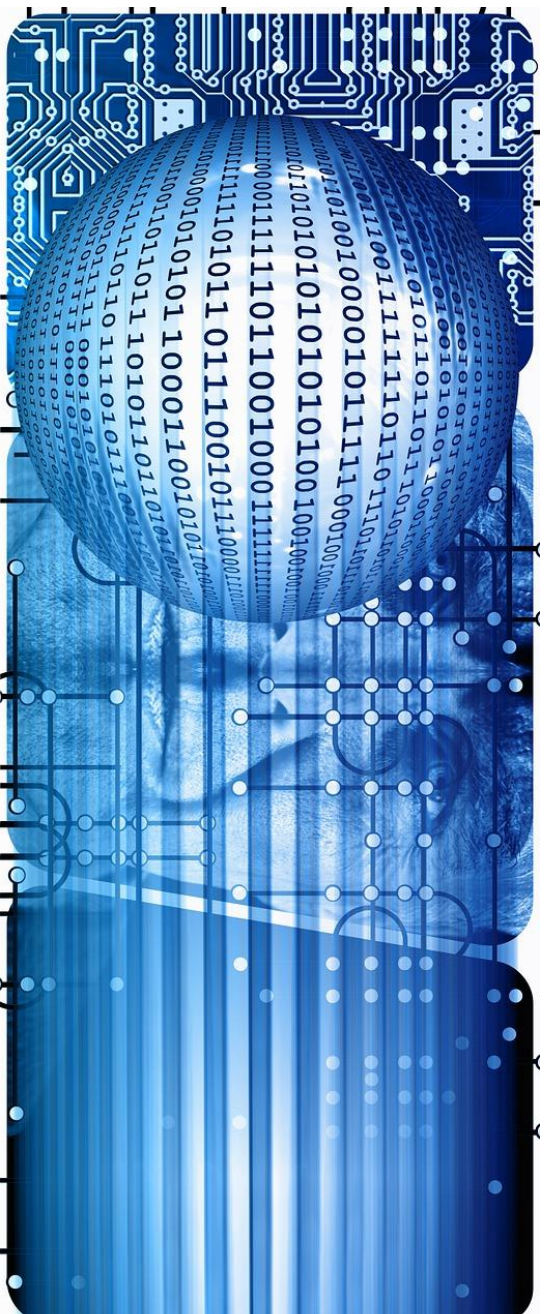
Opgelet: kleine partijen opsparen tot >250 m³ >>> Terug TV verplicht!

Verdachte grond

- ▶ Risicoground (Vlarebo-gronden)
- ▶ Terreinen met gekende bodemverontreiniging
- ▶ Wegenis, oude wegbedding en wegberm
- ▶ Sinds 01/04/2019: de meeste specie van beken, rivieren, ...

De traceerbaarheidsprocedure

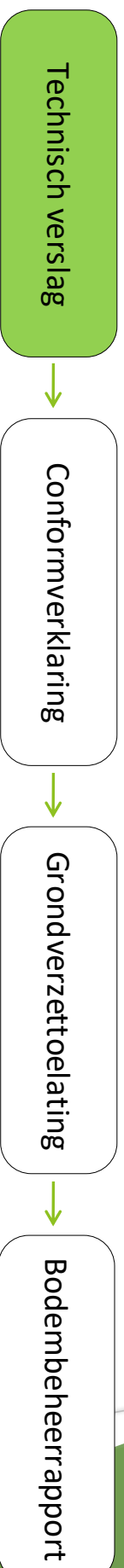
**ERKENDE
GROND
WIJZER**

BODEMBEHEERORGANISATIE

Grondverzetregeling

- ▶ Hoe opvolgen?
 - ▶ Traceerbaarheidssysteem
 - ▶ Voordelen?
 - ▶ Duidelijkheid
 - ▶ Rechtszekerheid
 - ▶ Geen overtredingen begaan

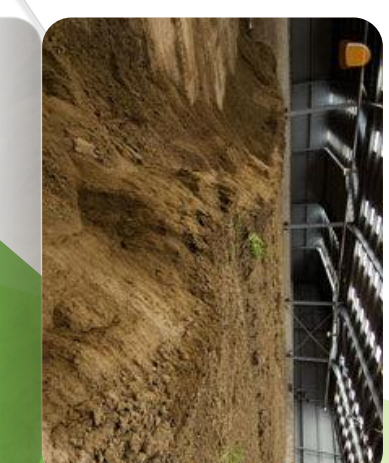
Technisch verslag

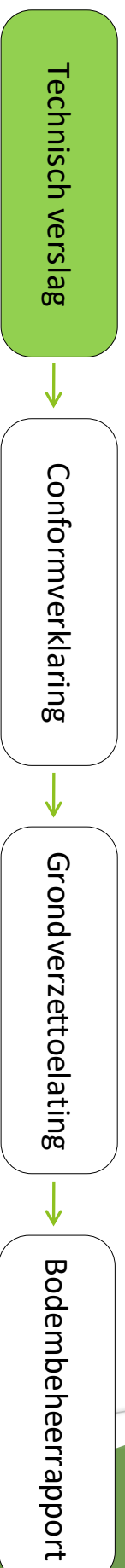
► Art 175 VLAREBO

De verplichting om het technische verslag op te maken berust bij de initiatiefnemer van de werken.

Verplichting kan worden overgenomen door bijvoorbeeld een TOP of CGR

Technisch verslag

- ▶ Bodemonderzoek, op te stellen door erkend bodemsaneringsdeskundige
- ▶ Bepaalt milieuhygiënische (!) kwaliteit en hergebruiksmogelijkheden van de bodem
GEEN uitspraak over bouwtechnische (!) kwaliteit
GEEN uitspraak over kwaliteit i.f.v. bemesting / bekalking

Technisch verslag

Technisch verslag

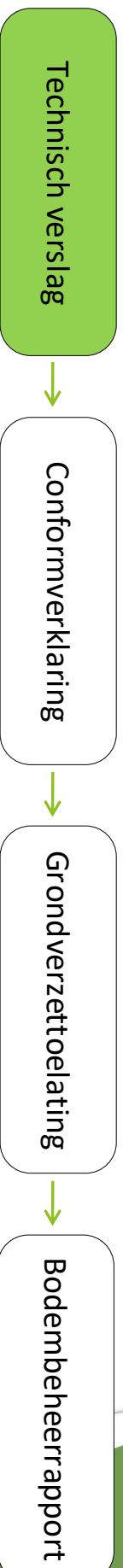
→
Conformverklaring

→
Grondverzettoelating

→
Bodembeheerrapport

- ▶ Op te maken vóórdat de bodemmaterialen worden gebruikt
- ▶ TV opmaken op de werf
 - ▶ Nog uit te graven
 - ▶ Reeds uitgegraven en gestockeerd op hoop
- ▶ TV opmaken buiten de werf
 - ▶ Na afvoer naar TOP/CGR mits grondtransportmelding

Bemonsteringsstrategie

► Opgelet!

Controleer steeds volume uit te graven, **NIET** volume af te voeren.

Vb: 500 m³ onverdamchte grond te ontgraven

waarvan: 300 m³ binnen KWZ toegepast
200 m³ af te voeren

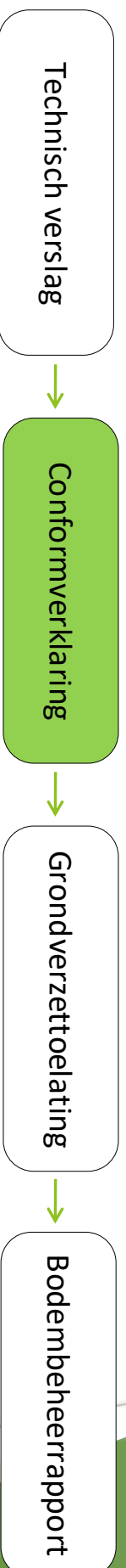
Opmaak TV verplicht, want > 250 m³ ontgraven

Niet te vergeten:

rioleringen, regenwatertanks, septische putten, laad- & loskades,
geluids- & groenschermen, buitenaanleg...

Contacteer bouwheer, eBSD en Grondwizer bij afwijkende volumes

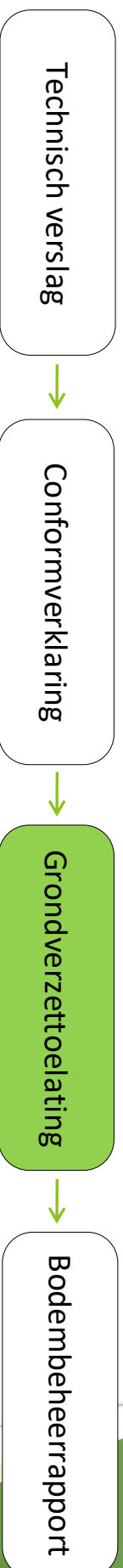
Conformverklaring

- ▶ Nazicht door een erkende bodembeheerorganisatie zoals Grondwijzer.
- ▶ Een conformverklaring vermeldt de belangrijkste gegevens, conclusies, beperkingen en voorwaarden m.b.t. het gebruik van de uit te graven bodem.
- ▶ Conformverklaring = 2 jaar geldig
- ▶ Let op de opmerkingen!!

Grondverzetteloeling

- ▶ Aan te vragen door hoofd- of onderaannemer of TOP
- ▶ Wordt opgemaakt door een erkende bodembeheersorganisatie.
- ▶ Vermeldt geraamd volume en voorziene periode grondverzet.
- ▶ Bevestigt het beoogde gebruik en staat de verplaatsing / toepassing van uitgegraven bodem toe

Grondverzetttoelating

Technisch verslag

Conformverklaring

Grondverzetttoelating

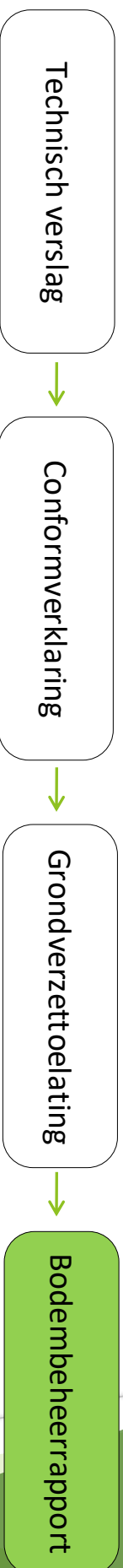

Bodembeheerrapport

- ▶ Nodig voor afvoer naar een andere locatie
- ▶ Nodig voor hergebruik binnen de werf
- ▶ Aan te vragen door de uitvoerder grondwerken vóór start verplaatsing/hergebruik
- ▶ Opgelet indien op het terrein grond is achtergebleven:
werd hiervoor een toelating voor gebruik binnen de werf
aangevraagd?

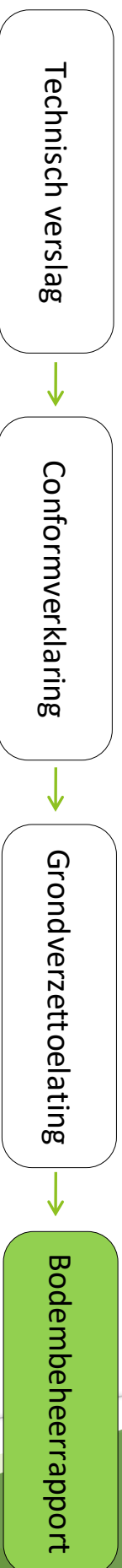

Bodembeheerrapport

- ▶ Wordt opgemaakt door een erkende bodembeheersorganisatie.
- ▶ Attesteert de levering van uitgegraven bodem op de plaats van het beoogd gebruik en bevestigt dat voldaan is aan alle voorwaarden

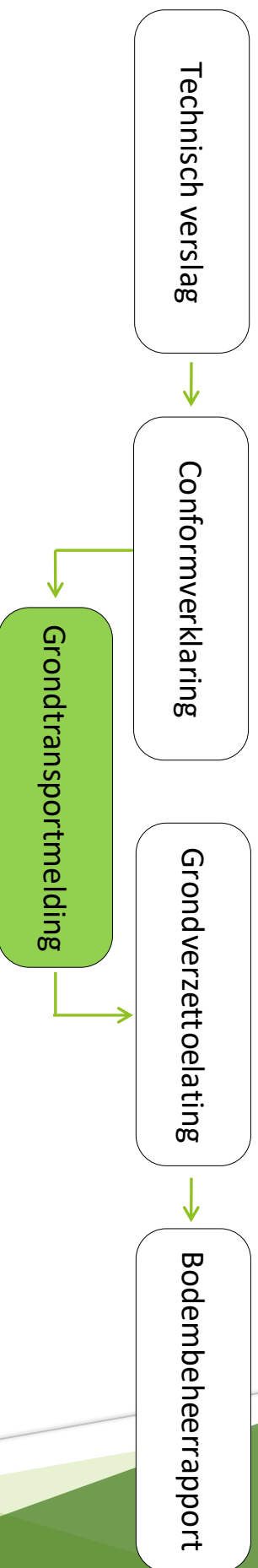
Bodembeheerrapport

- ▶ Na de werken aan te vragen door de uitvoerder grondwerken dmv een ontvangstverklaring (definitieve volumes en data).
- ▶ Totale volumebalans moet kloppen:
 - ▶ Totale uitgraving (m^3) = hergebruik (m^3) + afvoer (m^3)
 - ▶ ook registratie van afvoer naar CGR, ander gewest/buitenland
- ▶ De uitvoerder grondwerken bezorgt een kopie van het BBR aan de initiatiefnemer grondwerken en aan de eindgebruiker

Bijzondere procedure: afvoer naar TOP/CGR

- ▶ Melding transport van bodemmaterialen naar TOP
- ▶ Automatische aflevering van transportdocumenten
- ▶ Melding ontvangst door TOP

Geen TV verplicht ≠ niets verplicht!

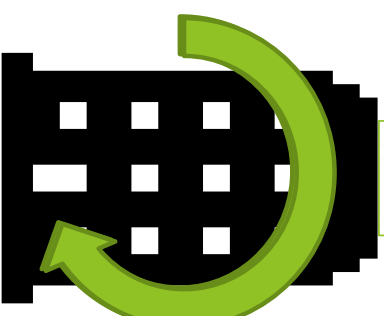
Sinds 1 april 2019: melding van kleine werken waarvoor geen technisch verslag verplicht is

Traceerbaarheidsprocedure - TV niet verplicht

**Besteding
Kwaliteit
Werken**

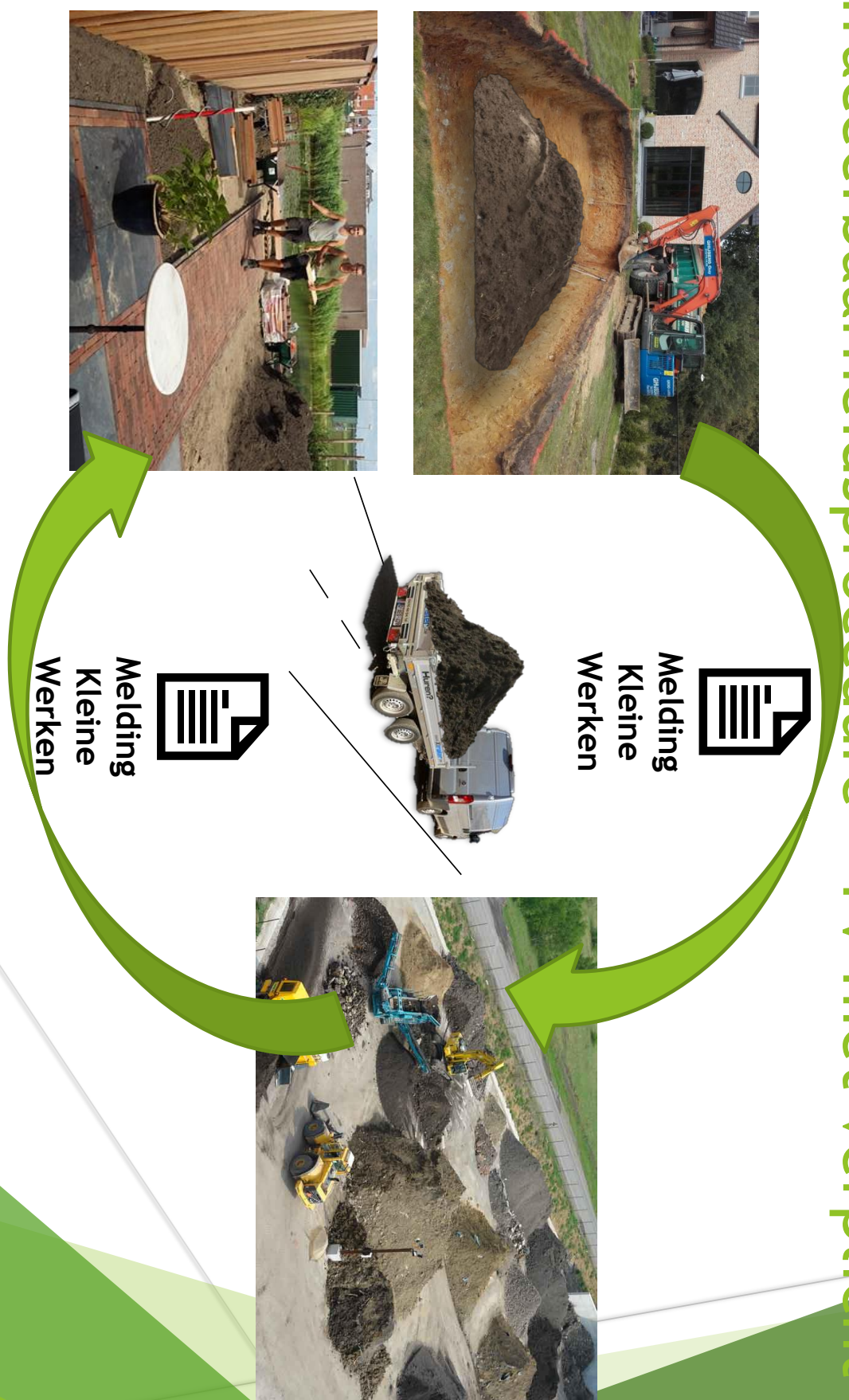
**Melding
afgevoerd**

**GROND
WIJZER**

ERKENDE
BODEMBEHEERORGANISATIE

Traceerbaarheidsprocedure - TV niet verplicht

Melding kleine werken

- ▶ Enkel bij afvoer, niet voor hergebruik ter plekke
- ▶ Via online platform
- ▶ Enkel melding, registratie door Grondwijzer
- ▶ Voor (professioneel) transport met voertuigen of voertuigcombinaties met een maximaal toegelaten massa vanaf dan 3,5 ton

Melding kleine werken

- ▶ Voor (professioneel) transport met voertuigen of voertuigcombinaties met een maximaal toegelaten massa vanaf dan 3,5 ton
 - ▶ Het meldingsformulier bevat de volgende gegevens :
 - ▶ 1° de identiteit van de uitvoerder van de werken;
 - ▶ 2° de identiteit van de vervoerder;
 - ▶ 3° de datum van transport van de bodemmaterialen;
 - ▶ 4° de plaats van oorsprong van de bodemmaterialen;
 - ▶ 5° de plaats van bestemming van de bodemmaterialen;
 - ▶ 6° de totale hoeveelheid bodemmaterialen waarop de melding betrekking heeft;
- Vervoerder beschikt over verklaring bouwheer dat uitgraving < 250 m³.

Interpretatie van een bodemonderzoek: kwaliteit en hergebruiksmogelijkheden

Hergebruiksmogelijkheden

Conclusies Technisch Verslag

→ Hergebruiksmogelijkheden van de bodem uitgedrukt met 3-delige code: XYZ

- X = gebruik als bodem buiten de Kadastrale WerkZone
- Y = gebruik als bodem - bouwkundig bodemgebruik / vormvast binnen de KWZ
- Z = gebruik als bouwkundig bodemgebruik / vormvast product buiten de KWZ

Driedelinge code volgens Vlarebo quater (geldig vanaf 1 juni 2008)

Bodem buiten KWZ		Bodem - bouwkundig bodemgebruik - vormvast product binnen KWZ	Bouwkundig bodemgebruik - vormvast product
0	Onbekend	Onbekend	Onbekend
1	Vrij gebruik in BT I-V	Vrij gebruik	Vrij gebruik
2	Vrij gebruik in BT I-V	Mits toepassing CvGP	-
3	Gebruik in BT I-V mits studie ontvangend terrein	-	-
4	Gebruik in BT III-V mits studie ontvangend terrein	-	-
5	Gebruik in BT IV-V mits studie ontvangend terrein	-	-
6	-	-	-
7	Gebruik in BT V mits studie ontvangend terrein	-	-
8		-	-
9	Gebruik niet mogelijk	Gebruik niet mogelijk	Gebruik niet mogelijk

Krachtlijnen driedelige code

211: vrij te gebruiken

XY1: te gebruiken in bouwkundige toepassingen

X1Z: vrij te gebruiken binnen (deel) van de werf

011: mogelijk 211 mits herbemonstering

999: af te voeren naar grondreinigingscentrum

Krachtlijnen driedelige code

- Bijmenging met stenen, steenachtig materiaal of bodemvreemd materiaal

	Afvoer als bodem (X)	Gebruik binnen KWZ (Y)	Bouwkundig bodengebruik (Z)
Niet-natuurlijke stenen	Max 5%* EN Max 50mm	Samen Max 25%*	Samen Max 25%*
Steenachtige materialen (sintels, assen, ...)	Samen Max 1%**		
Bodemvreemde materialen (plastic, metaal, afval,...)		Max 1%**	Max 1%**

- * % = massapercentage

- ** % = massa- en/of volumepercentage

- Afzeving nodig bij overschrijding

Wat is wat?

- ▶ Natuurlijke stenen:
keien, zandsteen, grind, schelpen, kalksteen, leisteen, ...
- ▶ Bodemvreemde stenen:
metselwerkpuin, betonpuin, steenslag, ...
- ▶ Bodemvreemd steenachtig materiaal:
asfaltpuin, freesasfalt, slakken, as, sintels, glas, tegels,
keramiek, kunstleien, cellenbeton, geëxpandeerde klei, ...
- ▶ Bodemvreemd niet-steenachtig materiaal:
plastic, gips, kalk, roofing, bitumen, rubber, isolatiematerialen
(zoals piepschuim), metalen (zoals bouten, moeren, schroot), hout
(behandeld, onbehandeld), asbestverdacht materiaal, papier, kurk,
textiel, ...

Steengehalte in bodemmaterialen

- ▶ <25 procent stenen
 - ▶ = Bodemmateriaal
 - ▶ Gebruik als bodem of bouwkundig bodemgebruik
 - ▶ Transport d.m.v. GVT, GTM of MKW
- ▶ >25 tot max 75 procent stenen
 - ▶ = Gemengde afvalstroom die gezeefd moet worden
 - ▶ Afgezeefde bodemfractie = VLAREBO
 - ▶ Afgezeefde steenfractie = VLAREMA
 - ▶ Transport d.m.v. identificatieformulier afvalstoffen
- ▶ >75 procent stenen
 - ▶ = Bouw- en sloopafval
 - ▶ Afvoer naar breker
 - ▶ Transport d.m.v. identificatieformulier afvalstoffen

Wat met onverwachte verontreiniging?

- ▶ Grondwerker moet opdrachtgever verwittigen
- ▶ Opdrachtgever verwittigt desgevallend de eigenaar van het terrein
- ▶ Vermijd bijkomende risico's en verontreiniging
- ▶ Neem voorzorgsmaatregelen (onderliggende folie, afdekken hoop, vermijd opmenging...)

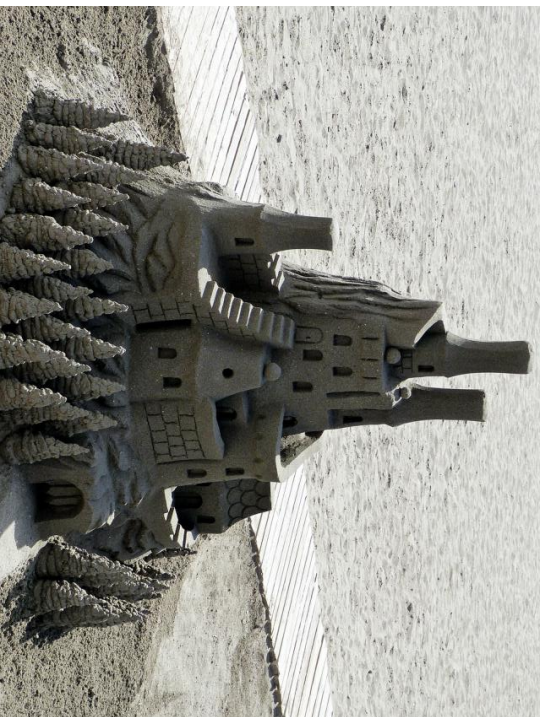

Aandachtspunten

- ▶ Indien een partij bodemmaterialen is achtergelaten door een vorige aannemer: vraag na of:
 - ▶ hiervoor een technisch verslag beschikbaar is
 - ▶ er een grondverzettoelating werd aangevraagd door de voorgaande aannemer om deze grond te kunnen hergebruiken
- ▶ Conformverklaring
 - ▶ 2 jaar geldig
 - ▶ Bij aanvraag eerste GVT: controleer geldigheid CVI
 - ▶ Let op de opmerkingen in de conformverklaring!!!

Bouwkundig bodemgebruik

**GROND
WIJZER**

ERKENDE
BODEMBEHERORGANISATIE

Bouwkundig bodemgebruik

Opgelet met de terminologie:

- ▶ Heeft niets te maken met bouwtechnische eigenschappen / vereisten
- ▶ Doel is om matig aangerijkte bodem toch nuttige toepassing te geven
- ▶ Beperkt aantal toepassingen (gelimiteerde lijst)
- ▶ Toepassing planmatig vastgelegd

Bouwkundig bodemgebruik

Vormvast product

- ▶ Wegenwerken, rotondes, bruggen, parkings, ...
 - ▶ onderfundering en fundering (max. dikte)
 - ▶ taludlichaam
- ▶ Nutsleidingwerken
 - ▶ fundering (max. dikte)
 - ▶ omhulling
 - ▶ sleufaanvulling
- ▶ Dijk, aarden wal (leeftlaag voorzien)
- ▶ Stortplaatsen (oa stortdijken, drainagelagen)
- ▶ Keermuren & kaaimuren

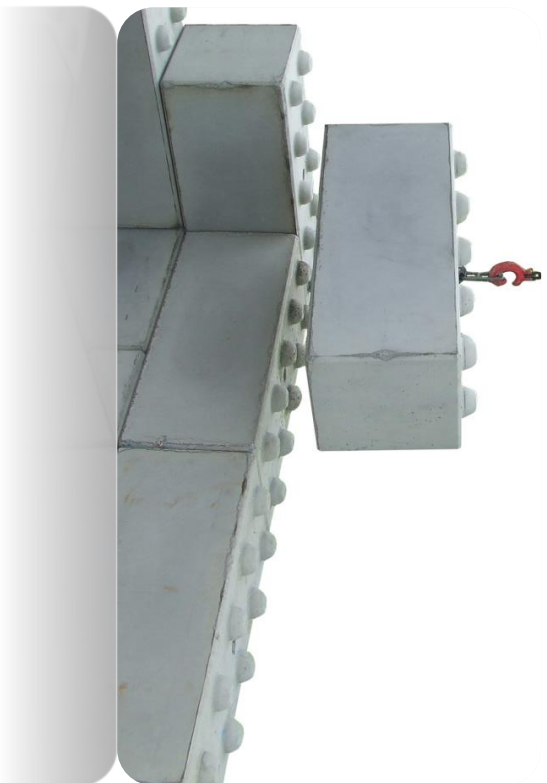

ERKENDE
GROND
WIJZER

BODEMBEHERORGANISATIE

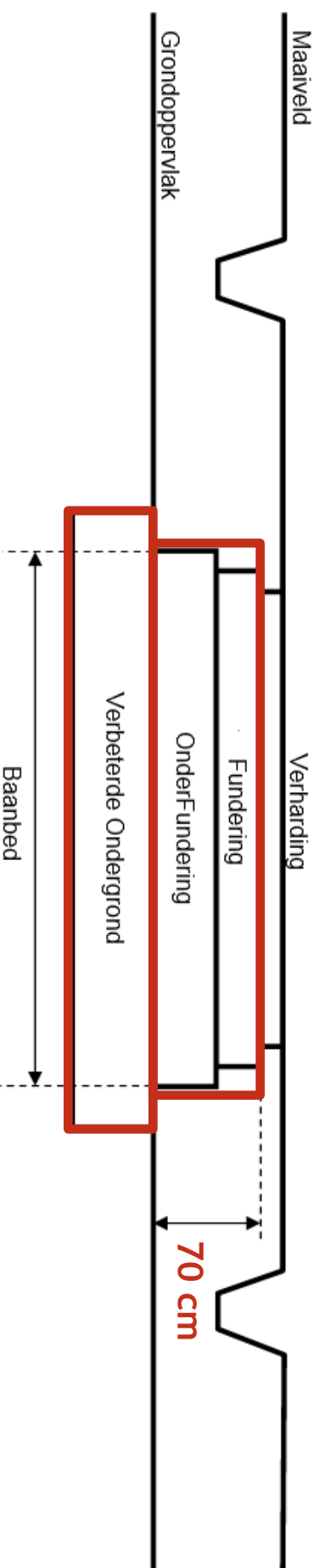
Bouwkundig bodemgebruik Vormvast product

- ▶ Lijst vormvast product:
 - ▶ Thermische processen
 - ▶ Bindmiddelen
 - ▶ Betontoepassingen
 - ▶ Cementtoepassingen

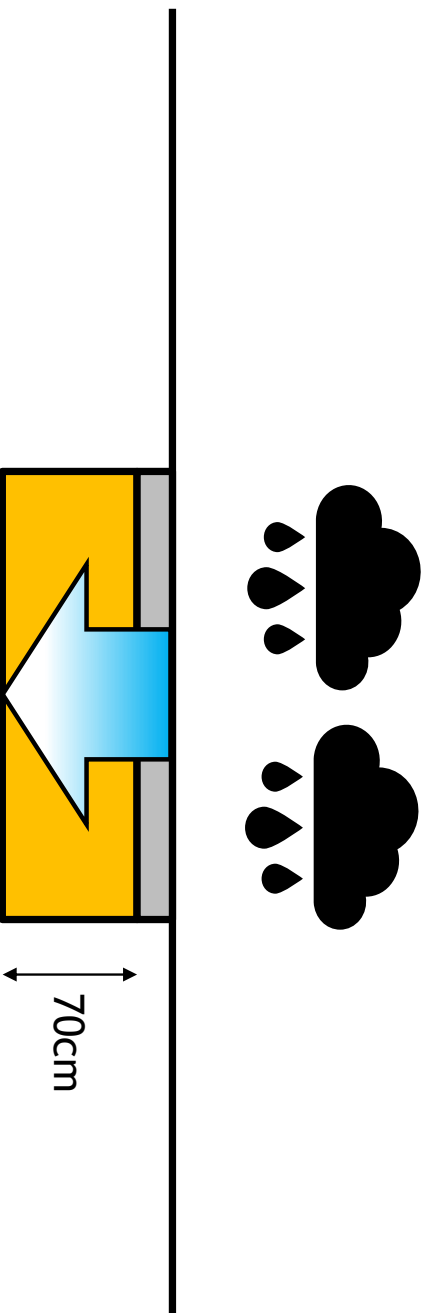
Bouwkundig Bodemgebruik

- ▶ Verharde wegen en paden, opritten, parkings of vloerplaten sinds 01/04/2019:
 - ▶ 70cm fundering + onderfundering cfr. standaardbestek 250, tenzij om bouwtechnische redenen een andere dikte planmatig geattesteerd wordt
 - ▶ Verbeterde Ondergrond voor verharde wegen en verharde paden indien binnen de grenzen van de openbare weginfrastructuur

Bouwkundig Bodemgebruik

- ▶ Ondergrondse infiltratievoorzieningen sinds 01/04/2019:
 - ▶ drainagezand als onderfundering onder wegen, opritten en parkings voor zover de totale fundering maximaal een dikte heeft van 70 centimeter EN voor zover planmatig geattesteerd

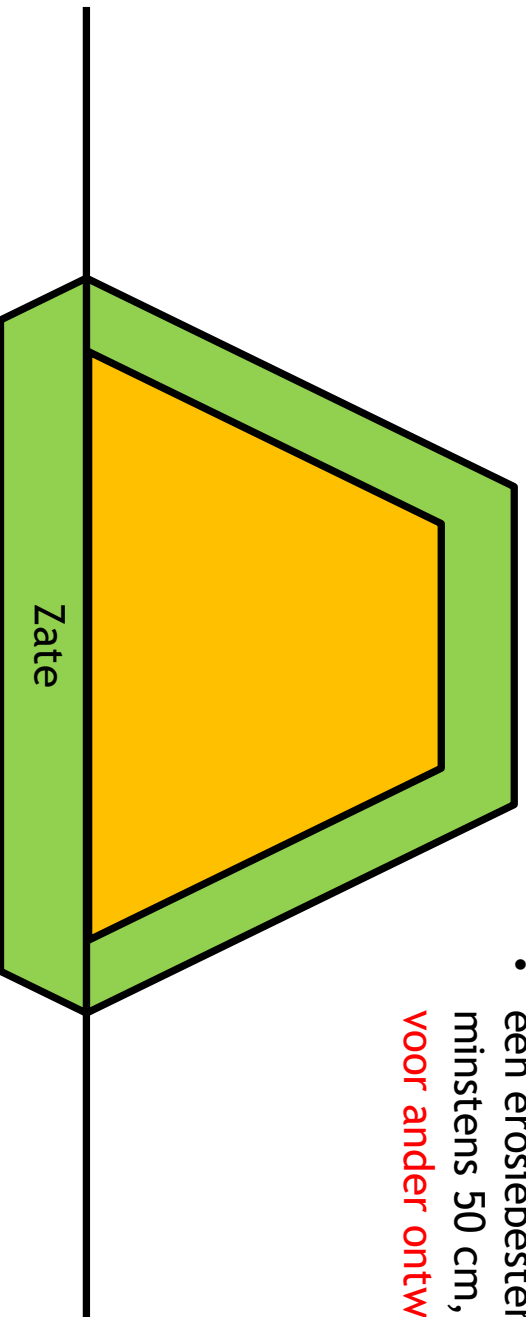

Bouwkundig Bodemgebruik

- ▶ Bermen, landhoofden en taludlichamen:
- ▶ vanaf de bovenkant van de zate van de ophoging tot de afdekking

Afdek =

- een duurzame verharde laag of bedekkingslaag
- een vaste constructie
- een erosiebestendige leeflaag met een dikte van minstens 50 cm, **tenzij bouwtechnische redenen voor ander ontwerp**

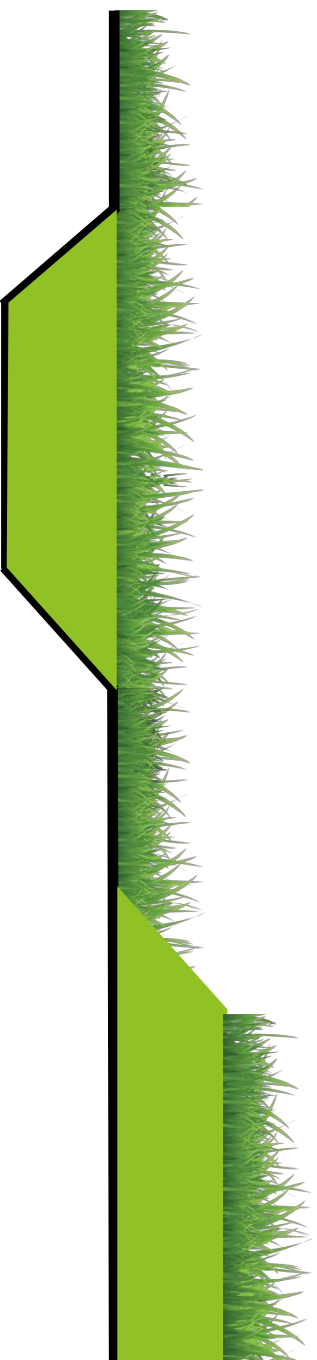
Bouwkundig Bodemgebruik

- Opgelet! “landschapshoeuvelties” zijn GEEN bouwkundig bodemgebruik!
Dit is een gebruik als bodem (code 211)

Nivelleren en ophogen

- ▶ Nivelleren is GEEN gebruik als bouwkundig bodemgebruik
WEL gebruik als bodem
- ▶ Ophogen is GEEN gebruik als bouwkundig bodemgebruik
WEL gebruik als bodem

Stockage van teelaarde

**GROND
WIJZER**

ERKENDE
BODEMBEHEERORGANISATIE

Stockage van teelaarde

- ▶ Zelf stock (<250m³) opbouwen met teelaarde afkomstig van kleine werkjes :
 - ▶ Aanvoer : Melding Kleine Werken
 - ▶ Afvoer : Melding Kleine Werken
- ▶ Stock (<250m³) aanleggen met aangekochte teelaarde :
Opgelet: vraag of kwaliteit teelaarde gekend is!
 - ▶ Aanvoer :
 - ▶ GrondVerzetToelating afvoer in kleine hoeveelheden beschikbaar
 - ▶ Vraag kopie of controleer referentienummer op transportbons
 - ▶ GrondVerzetToelating afvoer in kleine hoeveelheden NIET beschikbaar
 - ▶ Melding Kleine Werken
 - ▶ Afvoer : Melding Kleine Werken
- ▶ Stock opbouwen tot >250m³: TV is verplicht & traceerbaarheidsprocedure te volgen

Exoten

**GROND
WIJZER**

ERKENDE
BODEMBEHEERORGANISATIE

Exoten

- ▶ Europese Verordening invasieve exoten en Vlaams Soortenbesluit: verbod op transport en vrijstelling in de natuur
- ▶ VLAREBO legt momenteel geen beperkingen op voor grond met exoten
- ▶ Aanwezigheid van exoten (bv: Japanse Duizendknoop) wordt - indien gekend - ter info wel opgenomen in de conformverklaring
- ▶ Er wordt nagedacht over een CvGP en een kader dat oordeelkundig hergebruik zou toelaten

Toezicht & handhaving

**GROND
WIJZER**

ERKENDE
BODEMBEHEERORGANISATIE

Toezicht & handhaving

- ▶ Sinds 1 april 2019 hebben de gemeentelijke toezichthouders, de toezichthouders van intergemeentelijke verenigingen en de toezichthouders van politiezones de bevoegdheid gekregen om toezicht te houden op het grondverzet
- ▶ Meer controle mogelijk!

Milieu-inbreuken & -misdrijven

- ▶ Sinds 01/04/2019 nieuwe milieumisdrijven:
 - ▶ Melding van transport van bodemmaterialen naar een TOP
 - ▶ Melding start van de werken
- ▶ Gevolgen bij niet naleven?
 - ▶ PV
 - ▶ strafrecht (geldboeten en/of gevangenisstraffen, minnelijke schikking of seponering) of alternatieve bestuurlijke geldboete tot 250.000 euro

Vragen?

CONTACTGEGEVENS

Polderdijkweg 16, 2030 Antwerpen

Tel 03 545 87 58

Fax 03 545 87 39

grondwijzer@grondwijzer.be

Contactpersoon: Timothy Geerts
(0477 99 90 52)